

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10747 - Didàctica Específica. Disseny i Desenvolupament Curricular a l'Àrea de Geog
Grup	Grup 11, 1S, Menorca
Guia docent	B
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10747 - Didàctica Específica. Disseny i Desenvolupament Curricular a l'Àrea de Geog
Crèdits	1.36 presencials (34 hores) 3.64 no presencials (91 hores) 5 totals (125 hores).
Grup	Grup 11, 1S, Menorca(Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Pere Jaume Alzina Seguí pere.alzina@uib.es	19:00h	21:00h	Dilluns	01/09/2011	30/06/2012	Sala de professors
David Font Mampel	20:00h	22:00h	Dilluns	14/11/2011	20/02/2012	Seu Can Salort

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Màster Universitari de Formació del Professorat	Postgrau		Postgrau

Contextualització

L'educació ha sofert a les darreres dècades diverses transformacions que han suposat tot un seguit de canvis en totes les etapes d'ensenyament. Aquestes transformacions fan referència a canvis relacionats amb l'organització, disseny i desenvolupament curricular i amb la introducció de noves metodologies d'ensenyament. De la mateixa manera que s'han introduït canvis en el perfil de l'alumnat, també s'han produït canvis en el perfil del professorat, que ha de fer front a nous reptes (canvis normatius, noves metodologies, etc).

En aquesta matèria pretenem familiaritzar l'alumnat amb tots els elements del currículum, és a dir, amb tots aquells aspectes que cal tenir en compte quan es vulgui dur a terme una activitat docent, intentant respondre a preguntes com què vull que aprengui l'alumnat? o com i quan els ho ensenyaré?. Per assegurar un bon procés d'ensenyament i aprenentatge es considera bàsic partir d'un bon disseny i desenvolupament curricular de les actuacions a dur a terme; d'aquesta manera, quan finalitzi l'assignatura, l'alumnat del màster estarà capacitada per realitzar el disseny i desenvolupament de les propostes curriculars de la seva especialitat.

Requisits

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10747 - Didàctica Específica. Disseny i Desenvolupament Curricular a l'Àrea de Geog
Grup	Grup 11, 1S, Menorca
Guia docent	B
Idioma	Català

Únicament els requisits generals d'accés al Màster.

Competències

Específiques

1. Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a l'especialització docent en les Àrees d'Humanitats i valorar la seva contribució a la consecució dels objectius i competències pròpies de les etapes educatives a on s'hi ha d'impartir docència..
2. Participar en la planificació i el desenvolupament basant-se en fonaments de tipus epistemològic, psicològic, sociològic i pedagògic a partir de la concreció curricular..
3. Cercar, seleccionar, processar i comunicar informació (oral, escrita, audiovisual o multimèdia) adaptar-la i utilitzar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialitat de les Àrees d'Humanitats..
4. Elaborar propostes basades en l'adquisició de coneixements, destreses i aptituds intel·lectuals i emocionals, i comprendre les possibles disfuncions que afecten a l'aprenentatge..
5. Relacionar els continguts de l'àrea o matèries pròpies amb les d'altres, amb la finalitat de desenvolupar experiències interdisciplinars..
6. Analitzar i qüestionar les pròpies concepcions sobre els diferents aspectes relacionats amb la professió docent..
7. Transformar els currículums en programes d'activitats..

Genèriques

1. Conèixer els continguts curriculars de les Àrees d'Humanitats i els coneixements didàctics entorn als processos d'ensenyament i aprenentatge..
2. Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge, potenciant els processos educatius que faciliten l'adquisició de les competències pròpies de les Àrees d'Humanitats..
3. Concretar el currículum que s'implanti a un centre docent participant en la planificació col·lectiva del mateix..

Continguts

Continguts temàtics

Didàctica Específica. Disseny i Des. Cur. Continguts temàtics

Didàctica Específica. Disseny i Des. Cur. Continguts temàtics

Fonamentació. Fonamentació

Fonamentació i justificació del àrea en Educació Secundària: Valor formatiu de les matèries pròpies de les Àrees d'Humanitats

Anàlisi. Anàlisi

Anàlisi del currículum de l'àrea a les etapes corresponents i a les diverses assignatures que es poden impartir amb les titulacions de l'especialitat.

Objectius. Objectius

Objectius, continguts, competències i criteris d'avaluació a la matèria.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10747 - Didàctica Específica. Disseny i Desenvolupament Curricular a l'Àrea de Geog
Grup	Grup 11, 1S, Menorca
Guia docent	B
Idioma	Català

Projectes. Projectes

Projectes curriculars i programacions d'aula a l'àrea i en les etapes corresponents.
Unitats didàctiques. Unitats didàctiques

Les unitats didàctiques
Interdisciplinarietat. Interdisciplinarietat

La interdisciplinarietat
Atenció a la diversitat. Atenció a la diversitat

L'atenció a la diversitat en el disseny curricular.

Metodologia docent

El desenvolupament del programa pretén que l'ensenyament respongui a les exigències d'un aprenentatge significatiu, autònom, compartit i cooperatiu. Es fomentarà que l'alumnat sigui actiu, participatiu, reflexiu i crític.

El procés d'ensenyament-aprenentatge s'articularà en torn a diverses tasques que es desenvoluparan tant en la modalitat presencial com en la no presencial.

Les classes presencials es constituïran en l'escenari formatiu on:

L'alumnat debatrà diverses qüestions, presentarà els seus treballs, realitzarà activitats en petit grup, establirà metodologies de treball, avaluarà el seu treball i el dels altres.

El docent presentarà el marc conceptual. Els temes es treballaran de diverses maneres: exposicions del professorat, lectures individuals, debats en petit i gran grup, exposicions a classe i treballs individuals. En conseqüència, és important que l'alumnat assisteixi al màxim de les classes presencials.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Classes expositives	Grup gran (G)	Presentació dels continguts teòrics necessaris pel desenvolupament.
Seminaris i tallers	Elaboració d'activitats i debat	Grup mitjà (M)	Dissenyar i desenvolupar activitats segons el currículum de les àrees pròpies de l'especialitat i tenint en compte la interdisciplinarietat. A la posterior presentació de les activitats, seguirà un debat encaminat a valorar l'adequació, originalitat i contingut de les activitats.
Classes pràctiques	Estudis de casos	Grup mitjà (M)	Es presentaran diversos materials que s'hauran d'analitzar i valorar tenint en compte els conceptes tractats a les classes expositives. Els materials poden ser articles, activitats curriculars, unitats didàctiques o programacions.

Activitats de treball no presencial

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10747 - Didàctica Específica. Disseny i Desenvolupament Curricular a l'Àrea de Geog
Grup	Grup 11, 1S, Menorca
Guia docent	B
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Elaboració d'una unitat didàctica	Elaboració d'una PROGRAMACIÓ D'AULA (UNITAT DIDÀCTICA) i exposició de la mateixa.

Estimació del volum de treball

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		34	1.36	27.2
Classes teòriques	Classes expositives	10	0.4	8
Seminaris i tallers	Elaboració d'activitats i debat	12	0.48	9.6
Classes pràctiques	Estudis de casos	12	0.48	9.6
Activitats de treball no presencial		91	3.64	72.8
Estudi i treball autònom individual	Elaboració d'una unitat didàctica	91	3.64	72.8
Total		125	5	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Elaboració d'una unitat didàctica

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Altres procediments (No recuperable)
Descripció	Elaboració d'una PROGRAMACIÓ D'AULA (UNITAT DIDÀCTICA) i exposició de la mateixa.
Criteris d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> Assistència, participació, iniciativa i interès manifestat durant el curs Lectures i treballs individuals que es proposin. L'avaluació serà continuada serà fruit del seguiment individual de cada alumne i dels treballs que lliuri (lectures, treball...), dels quals es valorarà si són pertinents o no en relació a les competències i als objectius de l'assignatura. Elaboració d'una PROGRAMACIÓ D'AULA (UNITAT DIDÀCTICA) i exposició de la mateixa.

Percentatge de la qualificació final: 100% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10747 - Didàctica Específica. Disseny i Desenvolupament Curricular a l'Àrea de Geog
Grup	Grup 11, 1S, Menorca
Guia docent	B
Idioma	Català

- ANTÚNEZ, S./ ARNAU, I (2007): 11 ideas clave: cómo aprender y enseñar competencias. Barcelona: Graó.
- ANTÚNEZ, S.; DEL CARMEN LI. M.; IMBERNON, F.; PARCERISA A. i ZABALA, A.(1992). Del projecte educatiu a la programació d'aula. Barcelona: Graó, 2a ed.
- BLANCO, Antonio (2009): Aprender a enseñar. Barcelona: Paidós.
- ESCAMILLA, A. (2008). Las competencias básicas. Claves y propuestas para su desarrollo en los centros. Barcelona: Graó.
- ESCUADERO, Juan M. (coord.) (1997): Diseño y desarrollo del currículum en educación secundaria. Barcelona: ICE de la UB / Horsori.
- NUNAN, D. (1998). El diseño de tareas para la clase comunicativa. Cambridge: Cambridge University Press.
- PARCERISA ARAN, Artur (2007): Materiales curriculares. Cómo elaborarlos, seleccionarlos y usarlos. Barcelona: Graó (7a edició).
- ZABALA VIDIELLA, Antoni (1997). La práctica educativa. Cómo enseñar. Barcelona: Graó.
- ZABALA, A.; ARNAU, L. (2007). Cómo aprender y enseñar competencias. Barcelona: Graó (Ideas Clave, 3)
- WOODWARD, T. (2002). Planificación de clases y cursos. Madrid: Cambridge University Press.

Bibliografia complementària

Recursos per a totes les especialitats

- ANTUNES, C. (1998): Estimular las inteligencias múltiples. Qué son, cómo se manifiestan, cómo funcionan. Madrid. Narcea.
- GARDNER, H. (2005): Las cinco mentes del futuro. Un ensayo educativo. Editorial: Paidós Asterísco
- HERNÁNDEZ, F Y VENTURA, M. (2002): La organización del currículum por proyectos. El conocimiento es un calidoscopio. Barcelona. Editorial Graó.
- MARTÍN-PERIS, E. (2001). 'Què vol dir treballar a classe amb tasques comunicatives? (I) i (II)'. [en línia] Llengua i ús, 21 i 22, p. 54-65 i 55-60.
< http://www6.gencat.cat/llengcat/liu/21_259.pdf>
< http://www6.gencat.cat/llengcat/liu/22_248.pdf>
- MONEREO, Carles et al. (2005): Internet y competencias básicas. Aprender a colaborar, a comunicarse, a participar, a aprender. Barcelona: Graó.
- MONEREO, C. (coord.) [et al.] (2001). Ser estratégico y autónomo aprendiendo. Unidades didácticas de enseñanza estratégica. Barcelona: Graó.
- ZABALA (1992): Del projecte educatiu a la programació d'aula. Barcelona: Graó, 2a ed.
- Recursos per català i castellà
- CAMPS, Anna (coord.) (2005): Bases per a l'ensenyament de la gramàtica. Barcelona: Graó.
- Cap al plurilingüisme des de l'ensenyament-aprenentatge de la segona llengua. III Jornades Institut Europeu de Programes (Immersion Lingüística. Revista d'Ensenyament Integrat de Llengües i Continguts, 7 (desembre 2005)
- CASSANY, Daniel, Marta LUNA i Glòria SANZ (1996): Ensenyar llengua. Barcelona: Graó.
- CONSELL D'EUROPA (2001). Marc europeu comú de referència per a les llengües: aprendre, ensenyar, avaluar.
<http://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/marco/cvc_mer.pdf>
<<http://www.edu.gva.es/ocd/sedev/docs/MECR.pdf>>
- CUENCA, Maria Josep (1992): Teories gramaticals i ensenyament de llengües. València: Tàndem. Didáctica. Lengua y Literatura. (Revista de la Universidad Complutense de Madrid): <http://www.ucm.es/>
- MACIÀ Guilà, Jaume i Joan SOLÀ (ed.) (2000): La terminologia lingüística en l'ensenyament secundari. Propostes pràctiques. Barcelona: Graó.
- RIBAS I SEIX, Teresa (coord.) (1997): L'avaluació formativa en l'àrea de llengua. Barcelona: Graó.
- CASSANY, D. (1993). La cuina de l'escriptura. Barcelona: Empúries.
- CASSANY, D.; GIRÁLDEZ CEBALLOS-ESCALERA, J. (coord.) (2006). El Portfolio Europeo de las Lenguas y sus aplicaciones en el aula. Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10747 - Didàctica Específica. Disseny i Desenvolupament Curricular a l'Àrea de Geog
Grup	Grup 11, 1S, Menorca
Guia docent	B
Idioma	Català

Recursos per filosofia

GARCÍA MORIYON, F. (2007). Argumentar y razonar. Cómo enseñar y evaluar la capacidad de argumentar. Madrid, CCS Editorial.

GARCÍA NORRO, J. (2007). Cómo se comenta un texto filosófico. Madrid, Síntesis.

CIFUENTES, L. i GUTIÉRREZ, J.(coord.) (1997). Enseñar y aprender filosofía en la educación secundaria.Barcelona, Editorial Horsori.

Recursos per economia

BUENO, E.; CRUZ, I. y DURAN, J. J. (1989) Economía de al empresa. Análisis de las decisiones empresariales. Pirámide. Madrid.

CALLEJA, T. (1990) La Universidad como empresa: Una revolución pendiente. Ediciones Rialp, S.A. Madrid.

CAÑIBANO, L. (1991) ?Doce propuestas entorno a una encuesta?. Revista de Economía Pág. 67-68.

CUERVO GARCIA, A. (1991) ?Administración y dirección de empresas?. Revista de 3conomí4, 1º trimestre, pp 45-52.

Recursos per anglès i alemany

CAMERON, L. (2001). Teaching languages to young learners. Cambridge: Cambridge Univerty Press.

CASSANY, D.; GIRÁLDEZ, J. (coord.) (2006). El Portfolio Europeo de las Lenguas y sus aplicaciones en el aula. Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia.

CONSELL D'EUROPA (2001). Marc europeu comú de referència per a les llengües: aprendre, ensenyar, avaluar.

<http://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/marco/cvc_mer.pdf>

<<http://www.edu.gva.es/ocd/sedev/docs/MECR.pdf>>

DAVIES, Paul & PEARSE, David, Success in English teaching, Oxford Handbooks for English Teachers, OUP 2000.

MUÑOZ, C. (ed.). (2000). Segundas lenguas. Adquisición en el aula. Barcelona: Ariel.

NUSSBAUM, L.; BERNAUS, M. (ed.) (2001). Didáctica de las lenguas extranjeras en la ESO. Madrid: Síntesis.

RICHARDS, J.C.; RODGERS, T. (1998). Enfoques y métodos en la enseñanza de idiomas. Madrid: Cambridge University Press.

ZANÓN, J. (1995). 'La enseñanza de las lenguas extranjeras mediante tareas'. A Signos. Teoría y práctica de la educación, 14, p.52-67. Gijón.

Casadesús, Alejandro, i Ana Pascual (2005): Deutsche Schüler auf Mallorca. Vorschläge für einen besseren Deutschunterricht, en: <http://www.tinet.cat/~asgc/Forum/Forum2003/taula.htm>

Casadesús, A. (2008): Enseñar alemán en un IES. Reflexiones de un profesor de Secundaria.

Pichler, Georg (2008) Germanistik und Deutschunterricht in Spanien, Madrid: Editorial Idiomas.

Gimber, A., Marizzi, B. (2002): El alemán: una lengua extranjera en España. Aspectos históricos, tendencias actuales y preguntas para el futuro. Madrid: Goethe Institut

Recursos per a ciències socials

BENEJAM, P.;PAGÉS , J. (coord.) (1997): Enseñar y aprender Ciencias Sociales, Geografía e Historia en la Educación Secundaria Barcelona ICE-UB Horsori

CASAS M.(coord.) (2005): Ensenyar a parlar i a escriure ciències socials Associació de mestres Rosa Sensat. Col.lecció Premi de Pedagogia Barcelona

HERNÁNDEZ CARDONA F.X. (2002): Didáctica de las ciencias sociales, geografía e historia Ed. Graó Barcelona

LICERAS RUIZ A. (2000): Tratamiento de las dificultades de aprendizaje en Ciencias Sociales Grupo. Editorial Universitario Granada.

AVILA R., BORGHI B., MATTOZZI I. (ed.) (2009): La educación de la ciudadanía europea y la formación del profesorado Pàtron Ed. Bolonia

BALLESTER VALLORI A. (1999): La didáctica de la geografía . Aprenentatge significatiu i recursos didàctics a les Illes Balears Ed. Documenta Balear Palma

DEBRAY R. (2000): El civisme explicat a la meva filla Ed. Empuries Barcelona

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10747 - Didàctica Específica. Disseny i Desenvolupament Curricular a l'Àrea de Geog
Grup	Grup 11, 1S, Menorca
Guia docent	B
Idioma	Català

MARTINEZ L. (coord.) (2003): Ciutadania, poder i educació Ed. GRAó Barcelona
PLUCKROSE H. (1993) : Enseñanza y aprendizaje de la Historia Ed. Morata Madrid
TREPAT C. (2003): Didàctica de la història de l'art. Una proposta de formació inicial Ed. Pagès Lleida
Enseñar y aprender Geografía e Historia, página web de la ASESORÍA DEL ÁMBITO CÍVICO-SOCIAL
DEL CEP DE CÓRDOBA
<http://blogsaverroes.juntadeandalucia.es/geohistoria/category/economia/>

Altres recursos

LEGISLACIÓ

- LOE 2/2006 de 3 de maig
- Decret 67/2008, de 6 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària, i l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB núm. 12, de 14 de maig de 2009).
- Decret 73/2008, de 27 de juny, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB núm. 92, de 2 de juliol de 2008).
- Decret 82/2008, de 25 de juliol , pel qual s'estableix l'estructura i currículum del batxillerat a les Illes Balears (BOIB núm. 107, d'1 d'agost de 2008).
- Decret 111/2002, de 2 d'agost de 2002, pel qual s'estableix l'estructura i l'ordenació dels ensenyaments de batxillerat a les Illes Balears.
- Decret 77/2002, de 15 de setembre , pel qual es modifica el Decret 111/2002 que estableix l'estructura i l'ordenació dels ensenyaments de batxillerat a les Illes Balears.

Llocs Web

<http://www.caib.es/boib/index.do>
<http://weib.caib.es/>
<http://www.educacion.es/portada.html>
<http://www20.gencat.cat/portal/site/Educacio>

Revistes

Aula de Innovación Educativa
Cuadernos de Pedagogía
Guix
Perspectiva Escolar
L'Avenç
Pissarra

